

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

**TEORIA ȘI PRACTICA
INTEGRĂRII EUROPENE**

Ciclu de prelegeri

**Chișinău
2016**

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CALCULATOARE, INFORMATICĂ ȘI
MICROELECTRONICĂ
CATEDRA ȘTIINȚE SOCIOUMANE

TEORIA ȘI PRACTICA
INTEGRĂRII EUROPENE

Ciclu de prelegeri

Chișinău
Editura "Tehnica-UTM"
2016

CZU 327:061.1EU+327(478)(075.8)

T 43

Disciplina *Teoria și practica integrării europene* este un răspuns la Strategia de comunicare privind aprofundarea relațiilor Uniunea Europeană–Republica Moldova, care avea drept scop distribuirea informației adecvate despre Uniunea Europeană, formarea culturii politice, democratice europene și crearea unor posibilități reale privind participarea activă a cetățenilor RM la procesul de integrare europeană. Disciplina este destinată pregătirii tinerilor studioși de la Universitatea Tehnică a Moldovei conform tipului de cetățean european, având scopul de a forma cultura politică democratică europeană a viitorilor ingineri și de a actualiza imperativul propriei lor implicări în accelerarea procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Elaboratori: dr., conf.univ. Ion VANGHELI
dr., conf.univ. Ecaterina LOZOVANU
lector superior Veronica PALII
lector superior Vitalie MAFTEI
dr., conf.univ. Manole CARTOFEANU
lector univ. Cristina LAZARIUC
lector superior Veronica ROȘCA

Coordonator: dr., conf.univ. Ion VANGHELI

Recenzent: dr.hab., profesor Gh.VASILESCU

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Teoria și practica integrării europene: Ciclu de prelegeri / Univ. Tehn. a Moldovei. Fac. Calculatoare, Informatică și Microelectronică, Catedra Științe Sociumane; elab., coord.: Ion Vangheli [et. al.] – Chișinău: Tehnica-UTM, 2016. – 308 p.

Bibliogr.: p. 302-304 (39 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-434-6.

327:061.1EU+327(478)(075.8)

T 43

Redactor: Eugenia BALAN

Bun de tipar 12.04.16
Hârtie offset. Tipar RISO
Coli de tipar 19,25

Formatul 60x84 1/16
Tirajul 50 ex.
Comanda nr.33

ISBN 978-9975-45-434-6.

UTM, 2016

PREFAȚĂ

Disciplina *Teoria și practica integrării europene* este un răspuns la Strategia de comunicare privind aprofundarea relațiilor Uniunea Europeană–Republica Moldova, care avea drept scop distribuirea informației adecvate despre Uniunea Europeană, formarea culturii politice, democratice europene și crearea unor posibilități reale privind participarea activă a cetățenilor RM la procesul de integrare europeană. Disciplina este destinată pregătirii tinerilor studioși de la Universitatea Tehnică a Moldovei conform tipului de cetățean european, având scopul de a forma cultura politică democratică europeană a viitorilor ingineri și de a actualiza imperativul propriei lor implicări în accelerarea procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Cursul familiarizează studenții cu evoluția și principalele evenimente politice contradictorii de la sfârșitul secolului XX și începutul noului secol, cu conceptul de „integrare”, trăsăturile ei ca fenomen social și principalele teorii politologice ale integrării. De asemenea, disciplina abordează multitudinea conotațiilor conceptului *Europa*, evoluția ideii unificării europene și numeroasele încercări de a o aplica în practică. Partea teoretică este completată cu mecanismele prin care Uniunea Europeană a devenit realitate (clasificarea și analiza tratatelor), extinzându-se de la 6 la 28 de state membre și obținând treptat o tot mai mare pondere și autoritate în lume, cucerind atractivitate, mai ales, pentru statele din imediata ei apropiere. Un subiect la fel de relevant constituie analiza cadrului instituțional al Uniunii Europene, competențele și interrelațiile dintre principalele instituții ale sistemului politic european, pentru ca în continuare să fie analizate și descrise politicile publice (economică, monetară, financiară, industrială, energetică, culturală, externă și de securitate ș.a.) din cadrul acesteia. Un loc aparte îi revine subiectului care urmărește evoluția relațiilor Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, de la proclamarea independenței până în zilele noastre, în care sunt analizate și apreciate atât realizările, cât și restanțele procesului de

cooperare moldo-comunitară, de la semnarea și implementarea Acordului de Parteneriat și Cooperare până la un nou model de asociere politică și integrare economică în cadrul Parteneriatului Estic, care a culminat cu semnarea Acordului de Asociere RM–UE. Un moment definitoriu al disciplinei îl constituie analiza conținutului și beneficiilor Acordului de Asociere al Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, inclusiv a celui de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător.

Considerăm că această disciplină va contribui la creșterea nivelului de conștientizare a tineretului studios privind relevanța Acordului de Asociere cu UE, la sporirea încrederii față de instituțiile Uniunii Europene, la instituirea unui model de dezvoltare care va contribui la schimbarea mentalității societății moldovenești și, în final, la înțelegerea rolului fiecăruia în procesul de construcție a unei Europe acasă.

La elaborarea cursului au participat: Ion Vangheli, dr., conf. univ. (tema 1); Ecaterina Lozovanu, dr., conf.univ.; Veronica Palii, lector superior (tema 2); Vitalie Maftעי, lector superior (tema 3); Manole Cartofeanu, dr., conf.univ. (tema 4); Veronica Roșca, lector superior (tema 5); Cristina Lazariuc, lector universitar (tema 6 și 7).

CUPRINS

Prefață.....	4
Privire generală asupra epocii contemporane (sec.XX–începutul sec.XXI).....	6
<i>Ion Vangheli</i> Filosofia unificării europene.....	46
<i>Ecaterina Lozovanu</i> <i>Veronica Palii</i> Procesul integrării europene.....	77
<i>Vitalie Maștei</i> Cadrul instituțional al Uniunii Europene.....	132
<i>Manole Cartofeanu</i> Politicile publice în Uniunea Europeană.....	159
<i>Cristina Lazariuc</i> <i>Veronica Roșca</i> Republica Moldova și integrarea europeană.....	224
<i>Cristina Lazariuc</i> Acordul de Asociere – un nou cadru juridic pentru cooperare moldo-comunitară.....	259
<i>Cristina Lazariuc</i> Încheiere.....	298
Bibliografie.....	302
Chestionar pentru evaluare.....	305